

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“
ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Лекция № 4

**ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ
КЪМ СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ БОЛНИЧНИ
ОТДЕЛЕНИЯ**

**доц. д-р Ваня Бирданова , д.м.
Катедра „Хигиена, медицинска екология,
професионални болести и МБС“**

КАТЕГОРИЗИРАНЕ НА ПОМЕЩЕНИЯТА

1. АСЕПТИЧНА ОПЕРАЦИОННА ЗАЛА:

- извършване на хирургични интервенции
- защитена въздушна зона
- **Особености:**
  - въвеждане в организма на стерилни чужди тела и импланти
  - продължителност на операцията
  - голям размер на оперативната рана
  - имуно компроментирани пациенти

КАТЕГОРИЗИРАНЕ НА ПОМЕЩЕНИЯТА

2. ПОМЕЩЕНИЯ В ЗВЕНАТА НА ОАРИЛ:

- пациенти на интензивно лечение
- защитена въздушна зона
- **Особености:**
  - пациенти с отслабен имунитет
  - податливи на инфекции
  - след продължително пребиваване в звената на интензивно лечение

КАТЕГОРИЗИРАНЕ НА ПОМЕЩЕНИЯТА

3. АМБУЛАТОРНА ОПЕРАЦИОННА ЗАЛА И ПОМЕЩЕНИЯ С ПОВИШЕНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЧИСТОТА:

- операционни за ендоскопски, ендоваскуларни и друг тип операции
- предоперационни, стаи за събуждане, родилни зали, превързочни, реанимационни, стаи за новородени, стаи за стерилни материали, термични травми
- помещения със/без защитена въздушна зона
- **Особености:**
  - по-нисък риск от контаминиране и възможни инфекция в сравнение с помещенията от първата група
  - мерки за предпазване от зарази, предавани по въздушен път

КАТЕГОРИЗИРАНЕ НА ПОМЕЩЕНИЯТА

4. ПОМЕЩЕНИЯ, КОИТО НЕ ИЗИСКВАТ СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА ПАЦИЕНТИ, ПЕРСОНАЛ И ВЪНШНИ ЛИЦА

- **болнични стаи**
- **помещения за ендоскопска диагностика**
- **стаи за рехабилитация**
- **спешни отделения**

КАТЕГОРИЗИРАНЕ НА ПОМЕЩЕНИЯТА

5. ПОМЕЩЕНИЯ ЗА ПАЦИЕНТИ С ОСТРИ ИНФЕКЦИИ

- Септични превързочни и операционни зали
- Особености
  - защита на персонал
  - защита на пациенти
  - защита на болнична среда

Изисквания към детските отделения

Детска клиника хоспитализира от кърмачета до юноши на 17 год.
Брой легла в детското отделение - до 25 легла; 4-12 м² на легло

Изисквания към детските отделения

□ ПРИЕМНО ОТДЕЛЕНИЕ:

- разделено по възрастови групи
- стаи със самостоятелен санитарен възел
- 3% от леглата

□ БОЛНИЧНИ СТАИ:

- стаи със самостоятелен битов възел
- площ на болнична стая:
  - до 2 г. - 4 м²/ легло не по-малко от 6 м² за стая с 1 легло
  - 3-13 г - 5 м²/легло, не по-малко от 8 м² за стая с 1 легло
  - 14-17 г - 6.5 м²/ легло, но не по-малко от 12 м² за стая с 1 легло
- болнични стаи с две деца с майки придружителки
- карантинен бокс (изолатор)

Изисквания към детските отделения

МИКРОКЛИМАТ В ДЕТСКА БОЛНИЧНА СТАЯ

- **0-3 години**

температура - 22-27 ° C; недоносени - 25° C

относителна влажност - строго 30-60%

температурен градиент - 0-180 см - до 2 °C

- **над 3 години**

температура - 21-24 ° C

относителна влажност - до 60%

ОСВЕТЕНОСТ В ДЕТСКАТА БОЛНИЧНА СТАЯ

300 Lx

Изисквания към детските отделения

❑ ИГРАЛНИ ПОМЕЩЕНИЯ

- играчки и учебни пособия
- площ 12 м²

❑ ДЕТСКА МЛЕЧНА КУХНЯ:

- чист и мръсен сектор
- площ на всеки сектор - 6 м²

❑ Тоалетните и мивките в сервизните помещения да съответстват на ръста на децата

Изисквания към инфекциозните отделения

- ❑ **Изолирани отделения със секция:**
  - болнични стаи + шлюз - престилка, шапка, маска, дез. разтвор за ръце
  - видове болнични стаи - **полубоксове и боксове**
  - 20% от леглата да са в стаи с по 1 легло
  - поне 1 Мелцеров бокс
- ❑ **Изоляция по група заболяване, по нозологична единица, по стадия, по пол**
- ❑ **Самостоятелен санитарен пропусник за персонала**

Изисквания към инфекциозните отделения

- ❑ Голяма опасност за вътре болнични инфекции
- ❑ Голяма опасност от изнасяне на инфекцията
  - задължително самостоятелен блок
  - пълна изолация
- ❑ Приемно отделение:
  - приемно-диагностични боксове (5% от легловия фонд)
  - отделни за въздушно-капкови, чревни и трансмисивни инфекции
  - вход - откъм улицата
  - изход - чрез шлюз в болничния коридор

Изисквания към инфекциозните отделения

- ❑ **Кухненски офис:**
  - чист и мръсен сектор
  - храната се прехвърля в собствени (на отделението) съдове
  - дезинфекция на съдове и прибори на място
- ❑ **Личното бельо** на болния се дезинфекцира и връща на близките му. Мръсното бельо също се дезинфекцира
- ❑ **Санитарен режим** - с маркиран инвентар - за болни, манипулационни, лекарски кабинети; след употреба - гореща вода или дез. разтвор
- ❑ **Твърди отпадъци** - отделен контейнер, изгарят се
- ❑ **Течни отпадъци** - обеззаразяване преди пускане в обща канализация

Изисквания към фтизиатричните отделения

- ❑ **Противотуберкулозни диспансери (остри форми и санаториуми за хронично болни:**
  - озеленяване, особено с иглолистни растения (фитонциди)
  - площадки за хелио и аеротерапия, за лечебна физкултура
- ❑ **Болнични стаи:**
  - южно, югоизточно изложение
  - солариум - южна тераса с защита от вятъра
  - проветряване на стаите - 3 пъти дневно, вкл. през зимата
  - намален брой легла в стая, увеличен брой стаи с по 1 легло
- ❑ **Разделяне на възрастни от деца, на тежко от леко болни, на болни с различна локализация на заболяването**
- ❑ **Офиси, санитарен режим, болнични отпадъци - както за инфекциозно отделение**

Изисквания към родилно отделение

- ❑ изолиране на болни от здрави родилки
- ❑ състои се от приемно, предродови (20% от леглата), родилни и послеродови зали, помещения за бебета, за недоносени, санпропусник за родилки и персонал
- ❑ предродово отделение - общи изисквания за болнична стая + акушерски пост
- ❑ родилни зали - с 1 родилно легло - 24 м², с 2 легла - 36 м² + кът за обработка на новороденото; температура – 24-27°C, относителна влажност 30-60%; две операционни – септична и асептична; бактерицидни лампи, стени – антибактериално покритие, антистатичен под, зала за интензивни грижи за новороденото - температура 21-27 °C
- ❑ послеродово отделение - стаите за майки - обикновени, за новородените - забоксирани стаи за 6-12 деца, температура – 22-27°C, относителна влажност 30-60%, двойна стъклена изолация, за да почиват родилките
- ❑ отделение за новородени на един етаж с родилна зала
- ❑ микробна чистота – до 5 КОЕ
- ❑ строг санитарен режим, чисти пелени, чиста изкуствена храна

Изисквания към операционния блок

- ❑ **Разположение** - централизирано (обединени в блок) или по етажи един под друг; удобна връзка с отделенията по анестезиология и интензивно лечение (ОАИЛ) и хирургичното отделение
- ❑ Разкриват се най-малко две операционни зали – септична и асептична
площ - 30 м² /операционна маса
- ❑ Структура на операционния блок - **лесно транспортиране**
подготвителни помещения - операционна зала - зала за възстановяване от анестезия – ОАИЛ - болнична стая в стационар
- ❑ **Към операционния блок** (вкл. родителен блок и ОАИЛ) се проектират:
  - помещение за опасни отпадъци
  - за експресна стерилизация
  - за преносима апаратура

Изисквания към операционната зала

- ❑ **Повишени изисквания за стерилност**
- ❑ **Северно изложение**, височина - 3-4 м; светлинен коефициент 1:4
- ❑ **Изкуствено (само луминесцентно) осветление**
  - Общо осветление на 0.8 м от пода - 1200 Lx
  - В оперативното поле – осветеност - 10000 -100 000 Lx от безсенкови лампи, да не загряват над 30° С
- ❑ **Задължителен аварийен електрически генератор с автоматично включване**
- ❑ **Бактерицидни облъчватели**
- ❑ **Микроклимат в операционната зала**
  - температура - 18-24° С (най-добре 24 °С), относителна влажност - 30-60%, скорост на движение на въздуха не повече от 0.2 м/сек.
- ❑ **Зала за лечение от изгаряния – относителна влажност - 35-40%**
- ❑ **Помещения за стерилно съхранение – 15-18 ° С**
- ❑ **Критерии за висока микробна чистота на въздуха**

Изисквания към операционната зала

- ❑ **Изкуствена общообменна вентилация** - приток 6, изсмукване – 5 от долна и горна част на помещението
- ❑ **Специални изисквания към ламинарния въздушен поток** (обем, вид, посока и кратност на въздушния поток, степен на филтрация) и към устройствата за подаване на пресен въздух към операционната зала
- ❑ **Стени** - антибактериални покрития без фуги
- ❑ **Под** - да не натрупва статично електричество, без подови сифони
- ❑ **Водопроводната инсталация** да позволява допълнително третиране на питейната вода за достигане на определени качества
- ❑ **За ограничаване на инфекции**, причинени от род *Legionella*, се предвиждат мероприятия за профилактика на сградната инсталация за гореща вода

БОЛНИЦА

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!